

ZDARMA

Bludovčan

9/2019

Datum vydání 31. října 2019

28. říjen 2019

Vážení spoluobčané,
sešli jsme se zde, abychom v úctě vzpomněli na oběti první světové války.

V příštích dnech si také budeme připomínat sto první výročí jejího konce.

O velké válce, jak se jí tehdy říkalo, můžeme přemýšlet různě.
Třeba řečí čísel.

Čtyřlété války se tehdy zúčastnilo nepředstavitelných 65 milionů vojáků na frontách.

Přímo v bojích padlo 8,5 milionů lidí.

Celkově se odhaduje, že si válka vyžádala 37,5 milionu mrtvých, včetně civilních obětí.

Z českých zemí bojovalo na frontách více než milion a čtvrt vojáků, padlo přes 160 tisíc lidí.

V Bludově si první světová válka vyžádala 111 padlých na frontách.

To je jeden pohled.

Nyní však zkusme za uvedenými čísly vidět jednotlivé osudy.

Z údajů o bludovských padlých vidíme, že tehdy v průměru v každém třetím bludovském domě zůstala prázdná židle u stolu a prázdná postel.

Asi už nespočítáme, v kolika srdcích zůstala nikdy nezacelelá rána po chybějícím otci, manželovi, synovi, bratrovi, kamarádovi...

Toto je skutečná tvář každé války.

Válka nemilosrdně zasahuje do osudů zcela nevinných lidí, nenávratně mění jejich životní dráhy.

Právě tuto optiku by měli používat mocní tohoto světa dříve, než zaútočí, či dají povel k válce.

První i druhá světová válka potvrdily oprávněnost prosby, kterou známe ze starozákonního žalmu a která říká:

„Hospodine, rozmetej národy, které rády válčí!“

Ano, tehdejší válčící ústřední mocnosti byly rozmetány – a také dnes budou rozmetány národy, které útočí přes své hranice.

To je jeden důležitý odkaz více než století starých událostí.

Také ten další odkaz je nadějný.

Ačkoli se naši předkové mohli po skončení války utápět v žalu a ve sklíčenosti, stal se pravý opak.

Šťastnou shodou okolností znamenal konec války současně vznik nového, skutečně našeho státu – demokratického Československa.

Lidé tehdy vzali tento stát většinou za svůj – a úžasně se zhostili příležitosti ukázat, že svůj stát umí budovat a rozvíjet.

Za necelý měsíc si budeme připomínat třicáté výročí události Listopadu 1989 – události, které vedly k tomu, že si v našem státě opět můžeme vládnout sami.

Událostí, které znamenají, že opět záleží jenom na nás.

Každé takové výročí by nás mělo vést k zamyšlení nad tím,

jak jsme se zhostili velké šance a velkého úkolu.

V tomto směru bychom možná měli hodně zpytovat své svědomí a ptát se, kde se opět stala chyba?

Proč tak velká část naší společnosti slyší na protidemokratická a nesvobodná volání některých politických sil?

Proč se někteří nechávají uplatit a vzdávají se své vlastní zodpovědnosti a svobody?

Ano, moc dobře vím, že život ve svobodě je těžký.

Ale to je přece ono.

Nebyli jsme posláni na tento svět, abychom měli snadnou a umetenou cestu.

Máme se utkávat s překážkami a v tomto procesu růst a zrán.

Růst a zrán jako jednotlivci, jako společenství, jako obec, jako národ a stát.

Kéž k tomu máme dostatek sil a štěstí!

Děkuji vám za účast a za pozornost.

Ing. Pavel Ston, starosta obce

Změna otevírací doby v Lékárně Bludov Od 1. listopadu bude lékárna otevřena:

Pondělí	8.00 - 14.00 h
Úterý	9.00 - 16.00 h
Středa	8.00 - 14.00 h
Čtvrtek	8.00 - 15.00 h
Pátek	8.00 - 14.00 h

Lékárna snižuje doplatky na léky na recept o maximální částku, v souladu se zákonem o DPH.

Pro léky do bludovské lékárny

Vážení spoluobčané,
chtěl bych na vás apelovat, abyste chodili nakupovat léky a další potřeby pro zdraví do lékárny v Bludově.

V této souvislosti bych rád zmínil pozitiva, která by vás do bludovské lékárny mohla přivést:

- prodloužená otevírací doba (6 hod. denně) v návaznosti na ordinaci hodiny lékařů
- krátká docházková vzdálenost z lékařských ordinací
- snížené doplatky na léky na lékařský předpis – pod úroveň lékáren v Šumperku
- nízké ceny volně prodejných přípravků
- bezplatný rozvoz léků a zdravotnických pomůcek na objednávku do druhého dne
- lékové poradenství – přítomnost klinické farmaceutky v lékárně

Každý podnikatelský subjekt, tedy i lékárna, potřebuje ke své existenci tržby.

Podpořme tedy svými nákupy naši bludovskou lékárnu tak, aby byla životaschopná a mohla poskytovat zdravotnické služby nám všem, zejména pak našim seniorům!

Ing. Pavel Ston, starosta obce

Ilustrované kalendáře v prodeji

Obec Bludov nabízí pro rok 2020 ilustrované nástěnné kalendáře. Bludovské motivy zpracovala výtvarnice Jana Hrobařová Kotsch.

Reprezentativní kalendář je k prodeji v Kulturním domě v Bludově a v Pradědově dětském muzeu za cenu 120 korun.

red

MOJE ODPADKY

Ukončení MESOH roku

Vážení občané,
rádi bychom vás upozornili, že na základě ukončení MESOH roku, je v odpadových účtech na www.mojeodpadky.cz nahraná konečná hodnota získaných EKO bodů.

Prosíme o kontrolu přidělených EKO bodů a svezných odpadů, aby se předešlo případným nedorozuměním při platbě poplatku za odpady. Reklamace budou probíhat do konce **LISTOPADU 2019**.

Na co je dobré se zaměřit?

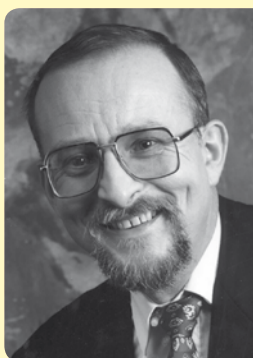
- 1) Zkontrolujte si prosím v **Inventuře stanoviště**, zda máte uvedeny všechny osoby a zda u nich máte správně vyplněný čas na stanovišti. Např. u studentů, kteří domů jezdí jen na víkendy, je dobré uvést čas 0,5 na stanovišti a u osob s trvalým pobytem, které se na stanovišti fyzicky nezdržují, je dobré uvést čas 0. Díky tomu se budou získané body a obslužený objem všech nádob dělit správně.
- 2) U domácností, které mají málo odpadů k třídění, se vyplátí vyplnit **Odpadový dotazník** a uvést v něm všech pět způsobů, jakými v dané domácnosti dochází ke snižování produkce odpadů. Díky tomu systém začne sledovat poměr mezi obsluženým objemem nádob a pytlů u tříděného a u směsného odpadu. Domácnostem, které vytřídí více jak třetinu odpadů a mají malý obslužený objem, se připsají patřičné EKO body za snižování produkce odpadů (je nutné mít také potvrzenou inventuru stanoviště).

Jak se přihlásit do odpadového účtu?

Do odpadového účtu se můžete přihlásit prostřednictvím webu www.mojeodpadky.cz a pomocí přihlašovacích údajů (LOGIN, HESLO – naleznete na archu s čárovými kódy).

V případě nejasností se na nás neváhejte obrátit prostřednictvím chatovacího okna na www.mojeodpadky.cz nebo na e-mailu burianova.isnoit@gmail.com. Nebo můžete kontaktovat paní Šoupalovou na Obecním úřadě Bludov.

S pozdravem MOJE ODPADKY

Čestné občanství předá starosta začátkem prosince

Předání čestného občanství JUDr. Josefu Sedláčkovi ponese symboliku vzpomínek na události před třemi desítkami let. Bludov tak získá nejen čestného občana, ale také si připomene Sametovou revoluci, a to za účasti přímých účastníků tehdejších událostí.

Slavnostní akt udělení čestného občanství se uskuteční v pátek 6. prosince 2019 večer v Obecním klubu Bludov. JUDr. Josef Sedláček byl zakladatelem místního Občanského fóra a po revoluci se stal prvním svobodně zvoleným starostou obce. Na jeho bedrech pak byl první rozvoj obce v novém svobodném životě zdejších obyvatel. Přijďte vzpomínat na euforickou, ale nesnadnou dobu společně s hlavními aktéry tehdejších událostí.

SVOZ NEBEZPEČNÉHO A OBJEMNÉHO ODPADU

Obecní úřad Bludov upozorňuje občany,
že se v sobotu

23. listopadu 2019 od 7:00 hodin

(7:00 – 12:15 a 12:45 – 13:45)

uskuteční svoz nebezpečného a objemného odpadu.

Svoz se uskuteční do kontejnerů, které budou přistaveny jen u hasičárny. Svoz je určen pouze pro občany Bludova, **nikoliv pro podnikatele!** Objemný a nebezpečný odpad neukládejte na určené místo dříve, než je stanoven termín svozu, vzniká zbytečná skládka odpadu. Bude zajištěn dohled zaměstnanec obecního úřadu.

Do objemného odpadu **NEPATŘÍ** stavební suť, eternit, zemina či větve. Na **kovový odpad** budou přistaveny samostatně kontejnery.

Veškeré vysloužilé elektrospotřebiče nevozte k hasičárně, veškeré elektro odevzdávejte v místě zpětného odběru, tj. nad zámkem u vjezdu do Bludovské a.s.

SVOZ BIOODPADU VELKOOBJEMOVÝMI KONTEJNERY

Obecní úřad Bludov informuje občany, že **od pátku 1.11.** (kontejnery budou přistaveny během pátku do 14:00 hodin) **do neděle 3.11.** budou v obci přistaveny velkoobjemové kontejnery na bioodpad. Do kontejnerů můžete vhazovat pořezané větve, listí, trávu atd. Stanoviště kontejnerů budou **u hasičárny** (zde budou přistaveny 2 ks kontejnerů) a **na Bludovečku** (zde bude přistaven 1 kontejner).

Další kontejnery na bioodpad budou přistaveny **od pátku 9.11.** (kontejnery budou přistaveny během pátku do 14:00 hodin) **do neděle 11.11.** na stanovišti na ulici **Jiráskova** (před obchodem Jednota), na ulici **Na Viskách** (u obchodu U Urbana), na ulici **Dr. Březiny**.

Žádáme všechny občany, aby do těchto kontejnerů **nevhazovali bioodpad v igelitových pytlích** a aby **vhazovali větve pořezané na co nejmenší objem**. Díky tomuto se v kontejneru ušetří spousta místa pro další bioodpad a nebude se odvážet poplázdný kontejner.

Balený cukr z celého světa obsadí kinosál KD

Každý jej známe – balený cukr dostáváme v kavárně, restauraci k nápoji a vlastně není ničím zajímavý. Ale jen zdánlivě! Do sbírání baleného cukru se pustil v roce 2012 Jan Minář z Bludova, který se nyní pyšní kolekcí ze čtyř desítek zemí světa. Výstavu jeho obsáhlé sbírky můžete zhlédnout v kinosále Kulturního domu Bludov od 4. listopadu.

Nápad věnovat se sbírání baleného cukru přišel s rozhodnutím rodiny přestat sladit čaj a kávu. „Poté se nám totiž začaly cukry hromadit,“ vysvětluje Jan Minář a dodává: „První výstava pro kamarády a známé se konala v říjnu 2016 u nás doma v obývacím pokoji, kde jsme měli vystaveno 748 cukrů. Tehdy stačila plocha pingpongového stolu.“

Veřejnosti představil své hobby o rok později právě v bludovském kulturním domě. Tehdy se prezentovalo na 1738 cukrů a výstavu navštívilo 72 lidí. O další dva roky později se počet opět zdvojnásobil, nyní sbírka čítá něco málo přes 3700 cukrů. Malé balíčky pochází z více jak 40 zemí, kromě Evropy i z Thajska, Peru, Kanady, Austrálie, Nepálu, Senegalu, Jižní Koreje a dalších. „Postupně mi začali pomáhat rozšiřovat kolekci kamarádi a známí,“ pochvaluje si sběratel.

Jeho celá sbírka bude k vidění do 8. listopadu v rámci provozní doby kulturního domu a odpoledne od 17 do 19 hodin.

BH

Foto: archiv Jana Mináře

Výstava baleného cukru cukr není jenom na slazení...

od 4. listopadu do 8. listopadu
1. patro kinosál KD Bludov
odpoledne od 17 do 19 hodin.

Vzpomínka

Kdo znal, ten vzpomene, kdo měl rád, nikdy nezapomene. Dne 29. října jsme si připomněli 2. smutné výročí úmrtí pana **Karla Jáně**. S láskou a úctou vzpomínají manželka a děti s rodinami.

Dne 21. listopadu 2019 by se dožila naše drahá, milovaná maminka, babička a prababička paní **Jiřina Divišová**. 97 let. S láskou a úctou vzpomínají dcery s rodinami a syn s rodinou.

Dne 24. listopadu 2019 to bude smutných 20 let, co nás navždy opustila naše milovaná maminka, babička, prababička a praprababička paní **Anna Březinová**. Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi. Dcera Anna, vnuci s rodinou, pravnučata s rodinou a prapravnoučata.

Dal ses na cestu, kterou jde každý sám. Jen dveře vzpomínek jsi nechal dokořán. Dne 22. prosince uplyne 26 roků od výročí úmrtí pana **Františka Šubrt**. Kdo jste ho znali a měli rádi, vzpomeňte s námi. S láskou vzpomínají syn a dcery s rodinami.

Dne 18. listopadu vzpomínáme 5. výročí úmrtí bratra **Štefana Majchera**. Kdo jste jej znali, věnujte mu tichou vzpomínku. Sestry Marie, Pavla s rodinami a švagrová Dáša s rodinou.

Jsou lidé, kteří pro nás znamenají nejvíc. O to těžší je naučit se žít bez nich. Dne 7. prosince 2019 uplyne 8 roků od úmrtí paní **Boženky Šubrtové**. S láskou na svou maminku, babičku vzpomínají syn, dcery, vnoučata a pravnučata.

Bludovští vládcové IX. – Tunklové z Brníčka a na Zábřehu (1464–1496)

Po čase se v tomto seriálu dostáváme opět – a již natrvalo – ke šlechticům, kteří ovlivňovali bludovskou každodennost. Tentokrát to jsou tři generace rodu Tunklů, kteří po zakladatelích snad nejvíce ovlivnili tvář bludovské krajiny a dostali se i do bludovských pověstí. Byli důležitým krokem ve stabilizaci držení bludovského panství, kdy jejich érou začíná doba stabilnějších vlastnických vztahů.

Rod Tunklů

Tunklové z Brníčka a na Zábřehu byli starým moravským panským rodem. Jejich erb měl podobu modrého štítu, kde byla pokosem položená stříbrná ryba (zřejmě kapr) okovaná v záhlaví zlatým obojkem (ten ale na některých vyobrazeních chybí).

Prvním z Tunklů vlastníci Bludov (nevíme od kdy, snad od poloviny padesátých let 15. století) byl Jan Tunkl Drahanovský, syn Mikuláše Tunkla (nejstaršího známého člena rodu). Byl to právě Jan, kdo posunul těžké rodu ze Slezska do naší oblasti (v letech 1422–1464). Od markraběte získal hrad Brníčko a panství Zábřeh, Jedovnici a Studénku. Patřil k doprovodu císaře Fridricha IV. na cestě do Říma, jeho synové Jiří a Jan mladší po boku císaře bojovali u Vídně. Za statečnou pomoc jim císař vydal privilegium, které potvrzovalo jejich stav korouhevního panstva. Moravští stavové jim odmítali tuto poctu uznat a trvalo skoro deset let, než ji vzali na vědomí a přijali Tunkly do svých řad.

Jan Tunkl Drahanovský vytvořil velké panství skládajícího se z jednoho města, dvou městeček, tří hradů, několika tvrzí a více než padesáti vesnic. V zástavě navíc držel tzv. zeměpanské zboží (tedy panství, jež náležela přímo moravskému markraběti) – město Šumperk s několika vesnicemi, hrad a panství Bludov apod. Panství mělo centrum v Zábřeze a na hradě Brníčku. Jeho syn Jiří (zvaný starší, matkou byla Kateřina ze Šternberka) zdědil po otcově smrti v roce 1464 Zábřeh, Hoštejn, Bludov a Třemešek a po smrti svého bratra koupil od jeho dětí v roce

1490 Brníčko a Rudu nad Moravou, takže se panství opět scelilo. Tunklové byli kališníci. Jiří st. měl za manželku Kunhutu, sestru Bernarda z Cimburka.

J. Březina tvrdil, že Tunklové byli pro severní Moravu pohromou. Dnes bychom je možná označili za bezohledné modernizátory a vykořisťovatele, kteří svým jednáním vyvolali selské povstání, jemuž padl Jiří st. za oběť. Bezohledný nebyl jen vůči svým poddaným, ale i vůči ostatním šlechticům, kteří jej nazvali zemským škůdcem.

Byl posledním, kdo reálně sídlil na hradě Bludov. V období česko-uherských válek mezi Jiřím z Poděbrad a Matyášem Korvínem, stáli oba bratři Tunklové na straně Jiřího z Poděbrad. Zúčastnili se se svými posádkami i bitvy u Zvole v roce 1468. Během dvou-tří let poté (snad 1471) Korvín plenil panství svých odpůrců, nechal vypálit kromě jiných i hrad Brníčko a Bludov. Poté se Tunkl přiklonil na jeho stranu.

Aby zlepšil finanční poměry, začal kolem roku 1480 budovat na svém panství ve velkém rybníky. V té době vznikly i bludovské rybníky. Jeho poddaní museli při jejich budování robotovat, zvláště při stavbě hrází. Dnes bychom řekli, že mu bylo celkem jedno, jaké jsou vlastnické vztahy. Tak např. Závořický rybník či rybníky u Vitošova a Hrabové vznikly na zatopených pozemcích, které patřily desátky zvolské faře. Dubický rybník vznikl celý na farských pozemcích – vznikl kolem toho spor, který trval neuvěřitelných téměř dvě stě let do druhé poloviny 17. století.

Přemýšlíme-li nad rozsáhlými „investičními pracemi“, nepřekvapí nás, že při nich radikálně měnil nejenom vlastnické vztahy, ale především podobu krajiny. V knihách pühonných a nálezových se píše, že se nebál „zatopit cesty starodávni, že tudy lidé podle zvyklosti starodávni jezdit nemohli“. Odkláňel stará koryta řek – např. Moravskou Sázavu. Pro bludovskou pověst o Špalkovi je důležitá zpráva o tom, jak se choval k poddaným Pročka z Kunštátu, které „sžímal, sázel, ručil, dobytek jejich pobral, několik dní hladem mořil, trávu jim mocí na jejich

lúkách sekl, lúky jim jejich odjítí chtě rybník dělat.“

To vše vedlo jednak k vybudování velké rybníční soustavy, která sice existovala mnoho století, ale do dneška se nedochovala (zůstal jen zábřežský rybník Oborník a velké hráze kolem Zábřeha, Leštiny, Lesnice, Kolšova a Bludova), jednak ale k otevřené vzpouře poddaných, kteří Jiřího st. Tunkla napadli a zbili tak, že krátce poté na následky zranění zemřel, zřejmě na konci roku 1493 či na začátku roku 1494 (Tunklův současník právník Viktorin Kornel ze Všehrd napsal, že poddaní pana Tunkla „pána svého, jsou porazili, zranili a skoro zabili, takže jest od toho zbití nevstáváje, umřel“.) Šlo o první známou selskou vzpouru na Moravě. Na různých místech se dochovaly pověsti o Tunklově násilnictví – včetně té o bludovském Jurovi Špalkovi.

Jediný Jiříkův syn Jindřich prodal nejprve 6. října 1494 Bludov, který formálně jen držel v zástavě – novými zástavními držiteli se tehdy stali Žerotínové. Přitom museli Tunklové vyplatit všechny dluhy a zástavy, vrátit bludovskému faráři kalich a mešní roucho a splatit všechny dluhy šumperským měšťanům za fůry, víno, opravy cesty u frankštátského rybníka a za železné dveře. Něco bylo namísto penězi splaceno rybami.

V roce 1508 prodal Jindřich i celé zbylé severomoravské panství a přesídlil do Prahy, kde se na čas stal purkrabím pražského hradu, v letech 1511–1519 byl zemským fojtem Dolní Lužice a v letech 1516–1523 nejvyšším mincmistrem v Kutné Hoře. V 16. století rod zchudl a do počátku následujícího století živořil. Pak se opět koncem 17. století vynořil a rozdělil do několika větví. Většina Tunklů pak sloužila ve vojsku či státních službách. V některých větvích žijí dodnes i v cizině.

Bludovské rybníky

Díky výše uvedeným informacím tak můžeme vznik bludovských rybníků datovat relativně přesně mezi roky 1480 (začátek Tunklova rybníčního budování) a léta 1493/1494 (Tunklova smrt). Existovaly až do let 1830–1842, tedy zhruba 350 let. Mezi silnicemi na Sudkov, Postřelmov a Moravou bývaly rybníky Starý a Nový. Mezi silnicemi na Postřelmov, Chroče a Moravou bývaly tyto rybníky: Malý mlýnský rybníček (pstruhový u mlýna), Ryšán (ryšavý – podle barvy vody), Bezděk, Špalek, Veselý, Fěrtušek (od německého Fürtuch – zástěra), Kozelek, Křtalt (od německého Gestalt – pěkný vzhled mající), Zrcadlo, Krompišek. Mimo to bylo na bludovském katastru ještě 9 rybníků, o nichž ale nevíme, kdy byly budovány: na místě dnešního koupaliště Petrovický rybník, před dnešním zámek dva rybníky – Horní a Dolní kovářský, za zámek dva rybníky, rybník na horním konci, dva malé rybníčky podél polní cesty od dnešní družstevní bytovky ke Skalce a Hornodvorský hraniční rybníček se rozkládal poblíž dnešního židovského hřbitova. Celkem v roce 1741 zabíraly rybníky v Bludově přes 145 hektarů. Největší Špalek měl přes 41 hektarů.

Dodnes zachovaná hráz podél ulice Zahradní byla hrázi Kozelku – a za ní směrem do polí byl rybník Fěrtušek. Zachovaná hráz kolmá na ulici Zahradní směrem k Balíkovu včelínu byla východní hrázi Fěrtušku. Hráz za lázněmi byla jižní hrázi Zrcadla (Krompišku). Vlaková trať jde po staré hrázi, která propojovala (jako ochrana před rozvodněnou Moravou) Zrcadlo se Špalkem a Ryšánem, zčásti také po hrázi Nového rybníka.

Zbylé hráze (ve Špalku apod.) byly rozorány v šedesátých letech v rámci socializace vesnice a scelování pozemků.

Více o bludovských rybnících, včetně úvah o tom, jak asi byli odškodněni původní majitelé pozemků, na nichž byly tyto rybníky vybudovány, je možné si přečíst v knize *Od Markrabiny na Prostřední hora*.

Pověst o Špalkovi

Píšeme-li v Bludově o Tunklovi, nelze nepřipomenout příběh pověst spojenou s jejich budováním a s příběhem jednoho z bludovských sedláků. Byl-li skutečnou osobou (a zdá se, že ano, rod Špalků žil v Bludově i v dalších staletích), byl by nejstarším bludovským sedlákem, jehož bychom znali jménem. Každopádně je po něm pojmenovaná jedna bludovská ulice.

Karel Dytrt ve svém spisku Bludov zachycuje pověst v této podobě: „Výpravuje se, že chtěl pan Jiří (Tunkl) založit v Bludově velký rybník. Nejlépe se k tomu hodila ona část půdy, kde měl své role Špalek a ještě jiní sedláci, jeho sousedé. Zmíněný poddaný se vzpíral tomu, aby mu pole za jeho rodným statkem bylo milostivou vrchností vyvlastněno, jeho odpor byl však marný. Špalek byl dán do hradní věže a tak dlouho vězněn, dokud bludovští robotníci neměli hrázi nového rybníka hotových a dokud rybník nebyl vodou napuštěn. Poté teprve zmořeného dlouhou vazbou propustili, aby se podíval na své bývalé role, nyní zatopené. Při pohledu na hladinu rybníka podlehl Špalek žalu. Byv zachvácen mrtvicí, zemřel na místě. Nebožák zapomněl, že

Erb Tunklů

Náhrobní deska Jiřího st. Tunkla na zámku v Zábřeze

náležel pánovi cele, nejen se statkem, s rodinou, ale i s tělem.“

Podle jiné pověsti Tunkl nemá po smrti klid – zapřáhnut do pluhu a poháněn ďáblem rozorává hráze svých rybníků.

Stanislav Balík ml.

Pokračování příště

Prameny a literatura: *Bludov - informační spisek pro návštěvníky Severní Moravy*, Bludov 1937.

Březina, J.: *Dějiny obce Bludova*, rukopis, Bludov 1956.

Březina, J.: *Vlastivěda moravská, II. Okres šumperský, staroměstský, vízmberský*, Brno 1932.

Jiří Tunkl (https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%99%C3%AD_Tunkl).

Medek, V.: Tunklové na severní Moravě, *Severní Morava*, 1957, č. 2.

Sitta, J.: *Tunklové na Moravě (1398-1510)*, bakalářská práce, Univerzita Palackého v Olomouci 2018.

Tunklové z Brníčka (https://cs.wikipedia.org/wiki/Tunklov%C3%A9_z_Brn%C3%ADka).

Wikipedia, <https://www.svetmistopisu.cz/Tunklove-z-Brnicka-d1994.htm>

Foto zdroj:

Manželé oslavili diamantovou svatbu

Manželé **Vlasta a Karel Chlebikovi** oslavili koncem října letošního roku úctyhodných šedesát let ve společném svazku. Diamantovou svatbu tak oslavili v Obecním klubu v Bludově, kde se sešla celá rodina. Manželé Chlebikovi žijí od roku 1962 na Bludověčku, kde také pracovali ve zdejší plemenářské stanici. Za obec jim přišly s kyticí a pozorností pográtulovat zástupkyně Sboru pro občanské záležitosti. Manželé vychovali tři děti a dočkali se osmi vnoučat a devíti pravnoučat. Na obligátní otázku, jak to vydrželi, se jen pousmáli: „Muselo se to vydržet.“

BH

Foto: Josef Baslar

ZO ČSOP Bludov vás srdečně zve na
výstavu fotografií
PŘÍRODA NAŠIMA OČIMA
z fotoarchívu našich členů
a příznivců

Vernisáž výstavy se koná
v pátek 8. 11. 2019 od 17:00 hod.
v Zámecké oranžerii v Bludově

Výstava potrvá do 23. 11. 2019

Těšíme se na vás.

Policie hledá nové pracovníky

Policie České republiky v Olomouckém kraji navyšuje početní stavy. Nabízí náborový příspěvek 75 000 Kč, 6 týdnů dovolené, široké možnosti kariérního růstu a spoustu dalších benefitů.

Policisté a policistky v prvním roce po dobu přípravy na výkon služby dostávají plat 24 220 Kč a jednorázový **náborový příspěvek 75 000 Kč**. Po nástupu do výkonu služby se jim příjem ihned zvedá na minimálně 29 440 Kč. K tomu získávají další příplatky, za svátky, za přesčasy, osobní příplatek. Pravidelně každé 3 roky se jim plat navyšuje. Pro zajímavost **průměrný služební příjem policistů v Olomouckém kraji za rok 2018 činil 41 433 Kč hrubého**.

Z dalších benefitů např. **6 týdnů placené dovolené ročně**, příspěvky na dovolenou nebo na tábory pro děti, na penzijní nebo životní pojištění. V době nemoci kratší než 30 kalendářních dnů policisté pobírají plat v plné výši. Stejně tak pokud po dobu 9 dnů pečují o své nemocné dítě mladší 10 let.

Věrnost se u Policie ČR vyplácí. Po 15 letech služby k 6 týdnům dovolené získávají ještě nárok na ozdravný pobyt v délce 14 dnů ročně, který mohou strávit sportováním v místě bydliště nebo v lázních. Při ukončení služebního poměru, nejméně po 6 letech služby získávají jednorázové **odchodné**, po odsloužení 15 let **doživotní výsluhový příspěvek**. Přesná výše závisí na počtu odsloužených let, odchodné činí maximálně šestinásobek průměrného hrubého měsíčního příjmu, výsluha až 50 % průměrného hrubého měsíčního příjmu. Podrobné informace na webu **nabor.policie.cz** nebo na mailu **nabor.olomouc@pcr.cz**.

Elektrina a plyn ze sousedství

- Chcete ušetřit až 10 tisíc korun ročně na vašich energiích?
- Chcete využívat kamenné kanceláře ve vašem místě bydliště? (naproti cukrárně u zámku v Bludově)
- Chcete poradit s nevýhodnou smlouvou od nepoctivých podomních prodejců?
- Chcete mít specialistu, který pečuje o vaše energie?
- Chcete mít vaše energie pod kontrolou?

Navštivte naši kancelář v Bludově u zámku a my pro vás zdarma zpracujeme nejvýhodnější řešení pro vaše odběrné místo a zároveň zajistíme veškerou potřebnou administrativu spojenou s dodávkou energií od ARMEX ENERGY.

Jsme tu pro vás....

tel.: 778 149 333

email.: bludov@armexenergy.cz

BLUDOVSKÉ POŠTOVNÍ ZNÁMKY V KALENDÁŘI

VERNISÁŽ VÝSTAVY
SE KONÁ

14. LISTOPADU 2019 V 17:30
ZA ÚČASTI AUTORŮ
KARLA ADAMA
A JOSEFA BASLARA

kinosál KD
Výstava potrvá do 29. listopadu 2019
V programu vystoupí žáci ZŠ Bludov

Kulturní dům
Bludov zve
na prezentaci
fotografií do
kalendáře 2020

POZVÁNKA na listopad 2019

- 4.-8.11.** Sbírka baleného cukru výstava /kinosál/
5.11. 16:30 Pohádka Princezna ze mlejna /KD/
14.11. 15:00 Autorské čtení a beseda s letcem RAF /KD/
14.11. 17:30 Vernisáž Bludovské známky v kalendáři /kinosál/
1.12. 17:00 1. adventní koncert Motýli Šumperk
 /kostel sv. Jiří/
6.12. 17:00 Udělení čestného občanství a beseda
 /Obecní klub/

Dobrodružství v oblacích představí autorka dětské knihy i válečný letec

Téma válečných letců ve službách královského letectva je v české dětské literatuře naprosto ojedinělé. Proto vzbudila kniha Dobrodružství pana Wellingtona výtvarnice Hany Bergmanové Klímové velký ohlas jak u odborníků, tak i u čtenářů.

Autorka knihu nejen napsala, ale také ji ilustrovala. Po vydání knihy se setkala s válečným letcem RAF Tomášem Lomem a začali společně jezdit na besedy a přednášky a vyprávět dětem o hrdinství, pilotech i válce.

Tato možnost setkat se s válečným pilotem radiotelegrafistou 311. čs. bombardovací perutě se naskytne také v Bludově 14. listopadu od 15 hodin v kulturním domě.

Přijďte si povídat nejen o válečném hrdinství, ale také o hrdinství, které podstoupili studenti před třiceti lety během Sametové revoluce. Právě tedy mezi nimi byla i autorka úspěšné knihy pro děti, dcera disidenta Ivana Klímy Hana Bergmanová Klímová.

Součástí akce bude prodej knih spojený s autogramiádou.

BH

KULTURNÍ DŮM BLUDOV ZVE NA MUZIKÁLOVOU
POHÁDKU

PRINCEZNA ZE MLEJNA

V úterý 5. listopadu v 16:30 hodin

Hraje divadlo Pegas Praha

**Vážení obyvatelé
rodinných domů, bytů,**

oslovujeme Vás touto cestou proto, že stále evidujeme vysoký počet požárů v domácnostech, které mají tragické následky. Každý rok dochází k více než tisícovce požárů v obytných budovách, kde umírají desítky lidí a stovky jich jsou zraněny.

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

CHRAŇTE

domov i sebe

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

© MV – generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru
České republiky

1. ČTĚTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhasťte.

4. KONTROLA KOMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. TOPTE, JAK SE MÁ

Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlejte jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označené a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a sňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

Gryngle

Na webových stránkách je bludovský lesopark Gryngle opřevován jako krásný kout přírody, který je pokračováním krajinářského zámeckého parku. Lesu dominují mohutné třistaleté duby a lípy. Dále zde rostou akáty, buky, javory mléče, trnky, lísky a bezy. Některé stromy jsou chráněny. Připojené snímky na webu lákají k návštěvě. Kdo se sem ale vydá, musí být zklamán.

Mnoho stromů je popadaných ve středem procházející rokli, některé přes cestu.

Kdysi vyhledávaná, krajinářsky zajímavá část přírody, je nyní neudržovaná, cesta místy až nebezpečná. Rybníček ve spodní části zarůstá rákosím. Krásný vodník smutně kouká na špinavou hladinu.

Při snahách zkrášlit střed obce se na tento, dříve nádherný kout přírody, zapomíná.

Jana Holinková

Draci na Brusince

Podzimní větrné počasí je ideální na pouštění draků. Skautská drakiáda bývá tradičně 28. září, na sv. Václava. Letos se do soutěže zapojilo osmnáct draků. Kromě soutěžních se nad kopcem vznášelo dalších devět krásných modelů. Nejkrásnější, dětmi vyráběný drak, byl odměněn dračím dortem. Celkem se na Brusince ten den vystříдалo sto dvacet dva lidiček. Další den bylo počasí na pouštění draků méně příhodné, vítr téměř nefoukal. Přesto přišlo sedmdesát čtyři výletníků a draků poletovalo osm.

Následující dny bylo počasí jako na houpačce. Vítr dul až příliš, bylo chladno a často poprchávalo. Ale další neděli se vyčáslilo a na Brusince byla další již tradiční drakiáda. Tentokrát přišla parta mladých rodin ze Šumperka. Účastníků bylo osmdesát a draků dvacet.

Krásné, téměř letní počasí, se vrátilo v polovině října. Babi léto vylákalo na Brusinku sto šedesát sedm návštěvníků. A draci opět létali, celkem jsme jich napočítali osm.

Brusinka – větrná hůrka je prostě ideální místo na pouštění draků. Začátek letošního podzimu byl na Brusince opět dračím rájem.

Jana Holinková

Ohlédnutí za oslavami 140 let založení Hasičského sboru v Bludově

Již celý týden před sobotou 17. srpna v hasičském areálu v Bludově bylo rušno.

Vše připravit na tak velkou akci není úplně snadné. Přichystat areál s posezením, dát do „pucu“ celý hasičský dům, nachystat spoustu jídla a pití a taky doladit všechna vystoupení a nástupy. A hlavně poprosit svatého Floriánka, aby vyšlo počasí...

Napětí a nervozita stoupala s přibývajícím hodinami, až nastal den „D“.

Byla sobota a od časného rána to bylo v areálu jako v mraveništi. Všichni měli plné ruce práce, ale osvědčený a lety práce otrykaný tým společně s mladými hasiči vše doladil k dokonalosti.

Nesmím zapomenout, že už v pátek večer dorazili naši věrní „bratři“ Slováci, kluci veteráni z Lehoty pod Vtáčnikom. Byli jako úplně první ubytováni v nově zrekonstruovaném ubytování na bludovském koupališti, za což musíme poděkovat za stoprocentní vstřícnost Pavlovi Hegedúsovi a také za jeho sponzorský dar).

Ale teď již k akci samotné, dle programu vše započalo kladením věnců na místním hřbitově, v Žerotínském hroboce a také u Pomníku padlých, kterého se mimo našich zástupců zúčastnili i zástupci hasičů z Lehoty pod Vtáčnikom.

Potom jsme se všichni sešli, jak již tradičně při oslavách, na tribunu ke společnému fotu sboru.

Po společném focení jsme se všichni odebrali do hasičského domu na valnou hromadu, kde byla předána vyznamenání zasloužilým hasičům a také dar družebního sboru Lehoty pod Vtáčnikom. Následoval slavnostní oběd.

Tak tedy po přestávce jsme se vzorně odebrali k zámku k cukrárně, odkud vyrazil za doprovodu skvělých Moravských muzikantů slavnostní průvod v čele s naším velitelem, historickým praporem sboru a obce i prapory se státními symboly České a samozřejmě Slovenské republiky. V průvodu již byli také naši hosté a zástupci okolních sborů a samozřejmě my, pyšní bludovští hasiči v uniformách, se zdviženými hlavami jsme čestně propochovali obcí, těžko se popisuje pocit, který máte, je to taková odměna a pocta dohromady.

Těšila nás spousta kolem stojících, kteří na nás čekali a s úsměvem nás vítali.

Průvod dorazil zpět do areálu, tam čekali další přihlížející v očekávání slavnostního posvěcení a požehnání nazdobených výjezdových vozidel a historického praporu, který jsme nechali nově zrestaurovat v roce 2017. (Celou historii našeho vzácného historického praporu si můžete přečíst v příštím vydání Bludovanu)

Historický prapor a vozidla posvětil náš milý host pomocný biskup Mons. Antonín Basler, samozřejmě s naším panem farářem Mgr. Ottou Sekaninou (video je možno zhlédnout na Bludovinkách).

Následovala různá poděkování, blahopřání a slova uznání a přání do dalších let z úst našich hostů – hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk, senátor Parlamentu ČR Mgr. Miroslav Adámek, starosta obce Bludov Ing. Pavel Ston, Starostka KSH Olomouckého kraje Vlasta Švubová, HZS Olomouckého kraje Ing. Karel Kolářik, starostka OSH šumperk Milena Sobotková, zástupci hasičů Lehota pod Vtáčnikom, zástupci okolních sborů. Pak dostal vzorně seřazený útvar rozchod a všechna officialita skončila, teď už nás čekala práce ve stáncích a na areále.

Program pro veřejnost se ale dostával do toho správného proudu, hráli Moravští muzikanti a jejich muziku střídala vystoupení, která jako již tradičně máme ve vlastní režii a to doslova.

Nejprve to byli ti nejmenší s ukázkou zásahu integrovaného záchranného systému s kouzelným andělem na konci „Alkohol za volant nepatří“. Bylo to dojemné svou pravdivostí, vše podtrhovala dětská nedokonalost a přirozený projev.

Moravské muzikanty vystřídal hudební seskupení Kat'áci, kteří však nezvládli jejich technický problém a vystoupení se tak oddálilo, což samozřejmě narušilo dobrou pohodu návštěvníků. Ještě že jsme měli další vystoupení našich malých hasičů s mírovým poselstvím – „Mír pro všechny“.

Kaťáci to rozjeli a zábava byla v plném proudu, byly tanečky, dobré jídlo a pití a zábava rozproudila všechny přítomné.

Na hasičárně si mohli všichni prohlédnout naše staré i současné kroniky, dokumenty a samozřejmě i historické fotografie. Dorazil Hasičský záchranný sbor Šumperk se svou ukázkou současné techniky. Skvělá domácí zmrzlina z nedalekých Olšan a nechyběl ani stánek s drobnými hasičskými předměty.

Samozřejmě nabídka jídla a nápojů v našich stáncích byla rozsáhlá, každý si mohl vybrat.

V podvečer všechny pobavilo vystoupení „Vzpomínka na Dana Nekonečného“ v podání našich útlých a neodolatelných hasičů. A nakonec ve večerních hodinách poslední vystoupení malých hasičů Stínové divadlo. Všechna vystoupení secvičil tým Mileny Sobotkové, jako již tradičně. Zábava končila až v pozdních nočních hodinách, k naší spokojenosti. Pro nás akce samozřejmě nekončila, čekal nás úklid a ještě dva další dny práce v areálu. Co říci závěrem?

Myslím, že to byla sice náročná, ale velmi povedená akce. Doufám, že se všichni pobavili a odešli domů s pocitem skvěle stráveného odpoledne.

A těm, co nemohli nebo nechtěli přijít, jsem naši akci snad trochu vyobrazila a jistě lituji :-). Tato akce by se nemohla konat bez podpory Krajského úřadu Olomouckého kraje, našeho Obecního úřadu v Bludově a ostatních sponzorů.

A za to jim velmi děkujeme.

„Tajemstvím úspěchu v životě není dělat to, co se nám líbí, ale nalézt zalíbení v tom, co děláme...“

Lenka Strouhalová, hasiči Bludov

Foto: archiv hasiči Bludov

„Uklidme svět, uklidme Česko – podzim 2019“

Tak, jako tradičně každý podzim, jsme zorganizovali společný úklid v rámci celostátní (a vlastně i celosvětové) akce. Jednalo se o úklid odpadků kolem naučné stezky „Bludovská stráž“. Tentokrát jsme zvolili netradiční čas – úterý 8. října odpoledne – se startem, jako obvykle, na parkovišti u Oranžerie u zámku. Poté jsme se přemístili k nádraží ČD, kde jsme se rozdělili do dvou skupin. Jedna směřovala přímo k Brusince a Slávek S. zde pracoval s křovinořezem, ostatní zahradními nůžkami odstraňovali nárůstky dřevin zasahující do trasy stezky. Druhá skupina se vydala na opačnou stranu do Stráně, kde účastníci sbírali do pytlů odpadky pohozené kolem stezky. Společně jsme se opět sešli na Brusince, kde jsme si připravili malé občerstvení v podobě pečené klobásky. Přesto, že počasí nám moc nepřálo, posbírali jsme cca 50 kg odpadků a vyčistili jsme zarostlá zákoutí stezky. Věříme, že s údržbou budou četní návštěvníci i po zbytek sezony spokojeni.

Děkujeme touto cestou všem účastníkům akce a Vás ostatní zveme na jarní běh úklidové akce, která se bude konat v dubnu 2020.

Za výbor ZO Českého svazu ochránců přírody Bludov

Ing. Milan Klimeš

Foto: Josef Baslar, Milan Klimeš

ZŠ Bludov

Evropský den jazyků

Evropský den jazyků je dnem podpory jazykového vzdělávání v Evropě. Slaví se každoročně 26. září. Naše škola podporuje děti v tomto směru již od raného věku (kroužky, soutěže, kurzy), a proto jsme letos neváhali 27. září opět uspořádat pro děti ze 4. a 5. ročníku soutěž, kde si všechny svoje znalosti a vědomosti mohly ověřit. I ostatní ročníky měly do výuky zařazeny různé kvízy, geografické, historické či jiné zajímavosti spojené s cizími jazyky a s tímto dnem.

Průběh soutěže byl svěřen do rukou šikovných žáků 9. třídy. Připravili si na každém ze stanovišť nějaký úkol, v rozsahu učiva a témat, která menší děti již ovládají. Například číslovky, barvy, dopravní prostředky, zvířata, lidské tělo. Nechyběla ani křížovka a skládání jednodušších vět.

Ze všech účastníků soutěže byla vždy z každé třídy vyhlášena nejlepší dvojice. Nutno zdůraznit, že bodové rozdíly byly v součtu minimální. Děti byly opravdu velmi šikovné a dosáhly vynikajících výsledků. Výherci dostali malou sladkou odměnu a věříme, že se všichni už těší, až si za rok opět poměří své znalosti anglického jazyka.

Kateřina Verebelyová

Exkurze na Obecní úřad v Bludově

Po prvním měsíci stráveném ve školních lavicích jsme se s našimi prvňáčky vydali poznávat obec. V našem školním

projektu „Malí badatelé“ poznáváme s dětmi prvního stupně pamětihodnosti a zajímavá místa v obci. Paní Flašarová nám připravila krásnou prohlídku radnice s průvodcovským slovem, domluvila návštěvu u pana starosty, vyfotografovala každé dítě v křesle pana místostarosty a připravila pro děti dárečky. Děti byly nadšené. Moc děkujeme za přijetí a trpělivost.

Jarmila Březinová

Ozdravný pobyt

Druhý říjnový týden odjelo 40 dětí z pátých tříd na ozdravný pobyt v Ekologickém centru v Mladoňově. Kromě vyučování na ně čekal pestrý program zaměřený na přírodní živly. Pod vedením instruktorů se děti dozvěděly spoustu zajímavých informací o přírodě. Formou zábavných her, vycházek do okolí, soutěží a pohybových aktivit získaly důležité vědomosti o vlivu člověka na udržení rovnováhy v přírodě.

I přes nepřízeň počasí děti pobývaly každý den venku. Při vycházkách navštívily blízkou větrnou elektrárnu, místní rybník nebo tajemnou vyhlídku s názvem Mrtvý muž. Nechybělo ani tradiční opékání špekáčků a diskotéka na závěr pobytu.

Krásných pět dnů uběhlo velmi rychle, ale děti si s sebou odvezly spoustu zážitků, na které už teď rády a s úsměvem na tváři vzpomínají.

Iveta Truxová

Medový den

V letošním školním roce jsme ve včelařském kroužku přivítali nadšené zájemce.

První setkání „včelařů“ bylo poněkud netradiční. Navštívili jsme totiž v Šumperku akci nazvanou Medový den. Žáci si prošli medovou stezkou, kde plnili zajímavé úkoly, navštívili přednášku o apiterapii a medové masáže. Vyrobili si svíčky, prošli se po krásné botanické zahradě, pozorovali včely a stáčeli a ochutnávali med. Mohli také složit úl, vyrobit si včeličku, či se naučit nějaké medové recepty. Veškeré akce byly organizovány SOŠ a probíhaly v okolí školy. Díky krásnému počasí jsme si tento den náležitě užili a něčemu se opět přiučili.

Natálie Navrátilová

Přespání v lese

V sobotu 12. října 2019 odpoledne jsme se sešli jako vždy u klubovny. Šli jsme do lesa nad Bludoveček k Jezírku. Na místě, kde jsme původně měli přespávat, už někdo byl, a tak jsme šli o kousek dál, na kraj lesa nad Šumperkem. Byl tam krásný výhled, hlavně v noci, kdy celé město svítilo.

Potom, co jsme se trochu najedli, začali jsme shánět dřevo na oheň. Adam si při tom rozbil úplně novou sekeru. Až ho bylo dost, tak jsme rozdělali oheň. Už bylo asi šest hodin, a tak jsme se vybalili na spaní, dokud bylo světlo. Začali jsme zpívat písničky, a při tom jsme jeden po druhém odcházeli na hru.

Hra byla o životě chlapce/dívky okolo roku 1950. Na stromech byly papíry s životními rozhodnutími, podle kterých jste si určovali následující průběh života. Odpovídalo se ano/ne a dle odpovědi jste pokračovali k dalšímu stromu s příběhem. Hra byla spíš odpočinková. Pak jsme si povídali. Asi v devět hodin jsme šli spát. Většina z nás měla s sebou hamaky. Já jsem ji neměl, a proto jsem skoro celou noc nespál. Země byla tvrdá a byla i docela zima.

Ráno oheň už nehořel, ale v ohništi byly ještě žhavé uhlíky, takže jsme z nich rozdělali oheň. Zbylo nám ještě hodně dřeva. Dali jsme si snídani, trochu jsme se ohřáli a připravili se na odchod. Uklidili jsme ohniště a zbytek dřeva. Byla to skvělá akce.

br. Vojtěch Čmakal – Vojta

Junák, středisko Františka Pecháčka Bludov

Foto: Libor Bryx – Plesk

Zprávy z Olomouckého kraje

...víte, že třetí ročník Cen cestovního ruchu Olomouckého kraje 2019 opět v převážné většině ovládly vítězové z oblasti Jeseníků? Ze sedmi udělovaných kategorií získaly pět prvních míst! Např. v kategorii wellness zařízení zvítězil Studniční vrch – Priessnitzovy lázně Jeseník, a kategorii Místo pro letní dovolenou u vody získaly Termály Velké Losiny.

...víte, že obec Bludov obdržela krajskou dotaci ve výši 750.000,- Kč na výstavbu kanalizace v ulici Nádražní? Jako jedna z mála žadatelů bludovská dotace dosáhla výše 75 % požadované částky (1 milion Kč). Z důvodu velkého počtu žadatelů je obvyklá výše dotace kolem 50-60% požadované částky.

...víte, že redakce časopisu Naše příroda pořádá již 5. konferenci. Tentokrát bude téma LES „Jak se do lesa volá...“. Konferenci chce ukázat celou rozmanitost našich lesů a možných přístupů k nim a snaha na hledání možných cest k řešení problémů českého lesnictví. Olomoucký kraj konferenci finančně podpořil, akce je přístupná všem zájemcům.

...víte, že Olomoucký kraj poskytuje všem vlastníkům lesa podporu při obnově lesní výsadby. Nové sazenice jsou velmi ohroženy přemnoženou lesní zvěří a tak je třeba tyto nové

sazenice před zvěří chránit. Dotace slouží k pomoci při výstavbě ochranných oplocenek. Žadatelem může být jak obec nebo právnická osoba, tak i soukromý vlastník lesa.

...víte, že k totální neprůjezdnosti křižovatky u zámku v raních a odpoledních špičkách přispělo úplné uzavření silnice v Dolních Studénkách? Bohužel se zatím nepodařilo navrhnout a provést úpravu křižovatky u zámku, která by tento stav zlepšila. Nedaří se to majiteli komunikace (ŘSD), který má takových problémů v kraji více, a ani vedení obce není úspěšné ve vyhledání projektanta. A plánovaný obchvat je zatím v daleké budoucnosti (5 a více let). Hledám proto za nás „občany postižené dopravou“ možnost, jak zlepšit průjezdnost bludovskou křižovatkou za pomoci odborníka na dopravní inženýrství, protože uzavírka silnice přes Dolní Studénky bude sice ukončena do konce listopadu, ale na příští rok je naplánována uzavírka silnice v Sudkově. A tak lze očekávat obdobné problémy i v dalším období!

**Ing. Milan Klimeš, náměstek hejtmana
pro životní prostředí, lesnictví a zemědělství**

Kontakt: m.klimes@olkraj.cz,

telefon: 585 508 849, mobil: 608 769 733

Podzimní zájezd bludovských turistů

Poslední středu v září se vydal klub bludovských turistů na další „velký výlet“. Cílem bylo tentokrát Kladsko.

Vyrazili jsme autobusem již o půl sedmé ráno. Většina z nás si musela natáhnout budík, protože obvykle vstáváme později. První zastávka byla v Rychnově nad Kněžnou. Krátkou poznávací vycházku nám ale překazil déšť. Nakoukli jsme jen do krásného Kolowratského zámku. Před deštěm jsme se většinou schovali v místní cukrárně.

Dále jsme pokračovali do Nového Města nad Metují, kde jsme měli domluvenou prohlídku zámku rodiny Bartoňů z Dobenína. Náchodská průmyslnická rodina Bartoňů se stala roku 1912 posledním českým šlechtickým rodem jmenovaným císařem Františkem Josefem I. V erb, který mohou od té doby užívat, mají symboly textilní výroby – vřeteno a tkalcovské člunky. Když na začátku 20. století koupili průmyslníci Josef a Cyril Bartoňové chátrající objekt, zahájili celkovou rekonstrukci stavby. Tu řídil známý architekt Dušan Jurkovič. Ten navrhl také originální zámeckou zahradu s dřevěnými stavbami. V zahradě jdou zakomponovány také kamenné sošky trpaslíků z dílny sochaře Matyáše Bernarda Brauna z první poloviny 18. století. Pozdější úpravy interiérů ve 20. a 30. letech 20. století realizoval arch. Pavel Janák. Významnou osobností, která zámek navštívila, byl pan prezident Československé republiky Tomáš Garrigue Masaryk. Ten na zámku přenocoval v roce 1926. Paní průvodkyně nás provedla nádhernými zámeckými interiéry zařízenými soudobým moderním nábytkem ve stylech vrcholné secese, art – deco a funkcionalismu. Vyprávěla nám o historii zámku i rodiny Bartoň-Dobenín, která se v 90. letech minulého století vrátila z exilu ve Spojených státech. Další zajímavosti o této rodině jsme se dozvěděli o den později v pořadu Modrá krev. Prohlídku zámku jsme zakončili výstupem na zámeckou věž, z níž byly krásné výhledy.

Dále jsme pokračovali do Slavoňova, který je ve svém okolí i po celém světě proslaven celodřevěným kostelem, který je vzácnou ukázkou lidové architektury Orlických hor. Římskokatolický kostel sv. Jana Křtitele byl postavený již v roce 1553. Nejen kazetový strop, ale celý vnitřek kostela, má pozoruhodnou malířskou výzdobu. U vstupu stojí zajímavá zděná věžovitá zvonice. Ve Slavoňově jsme se také naobědvali. Překvapila nás prostorná jídelna, která byla jistě bývalou sokolovnou. Oběd byl ale výborný, i se zákuskem.

Poslední zastávka byla v Dobrošově. Tamní dělostřelecký srub přečkal téměř bez úhony druhou světovou válku, ale nyní prochází generální opravou. Tak jsme navštívili nedalekou Jiráskovu chatu s krásnou rozhlednou, perlou Klubu českých turistů. Podle projektu Dušana Jurkoviče byla postavena na kamenné podezdívce šestihranná pásovitá věž rozhledny se širokým dřevěným ochozem. Chata byla dostavěna později. K chatě jsme se vydali dvěma cestami. Když jsme se všichni sešli zpět u autobusu, mohli jsme se vydat na zpáteční cestu.

Počasí nám moc nepřálo, ale výlet se nakonec vydařil. Pan Spáčil nás bezpečně přivezl domů.

Jana Holinková

Foto: archiv Blutu

**Milí čtenáři, děkuji za pozornost,
kterou jste věnovali článku
„Snůška různých rad a zkušeností“,
které byly otisknuty v předcházejících
dvou číslech Bludovanu.**

Na základě rozhodnutí redakční rady již další díly nebudou v Bludovanu prezentovány. V případě zájmu mne kontaktujte. Ráda vám pokračování zajistím.

Děkuji.

Eva Kösslerová